

Vertrouwen in de lokale overheid

Een methodologische zoektocht naar factoren
die het vertrouwen in de gemeente verklaren

Jannes Blokstra

Aanleiding

- Het vertrouwen van de inwoners van Zwijndrecht in het gemeentebestuur is lager dan in de vijf andere Drechtsteden
- Geen voor de hand liggende oorzaak aanwijsbaar
- Vertrouwen in de context “Lokale overheid” is nauwelijks onderzocht
- Enorm veel factoren hebben in *andere* contexten invloed op vertrouwen
- Welke zijn relevant in de gemeentelijke context?

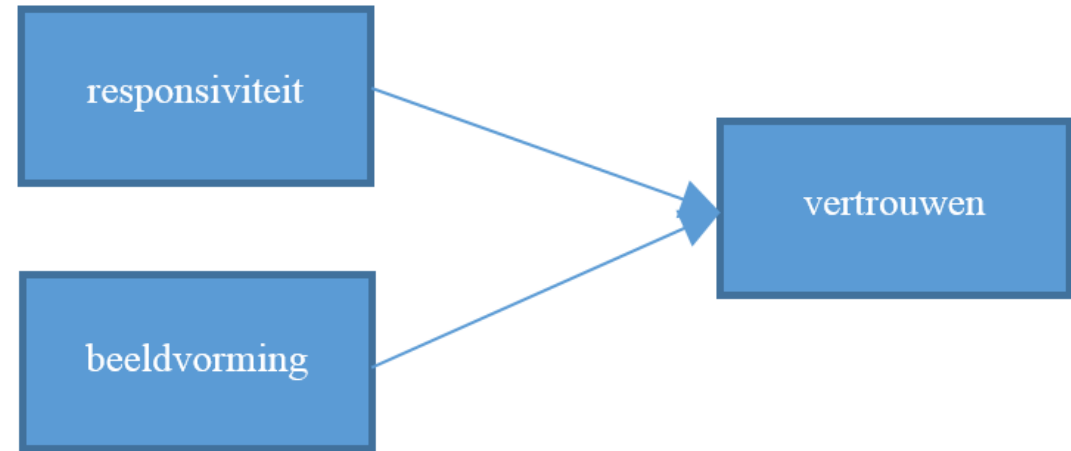
Aanpak

- Literatuur
- Exploratieve analyse van drie bestaande enquêtes (2013, 2014, 2015)
- Nieuwe enquête in de zes Drechtsteden (2016)
- 1.588 bruikbare vragenlijsten

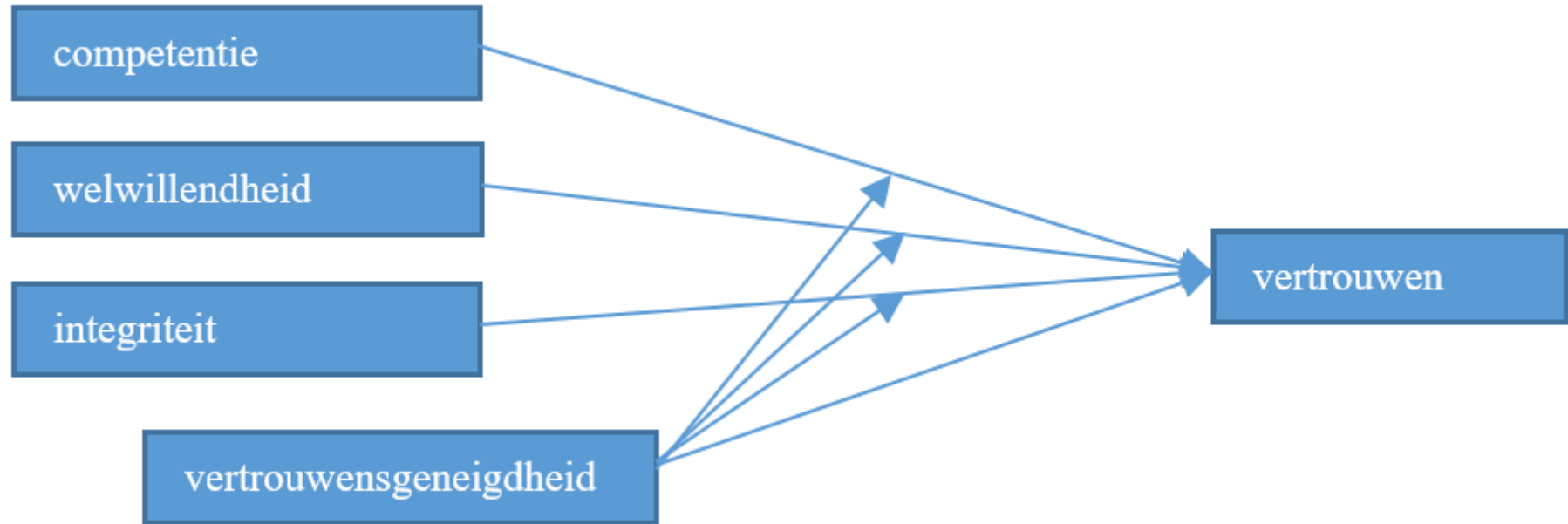

Wat voorspelt vertrouwen?

- Dat zijn maar twee factoren:
  - Responsiviteit
  - Beeldvorming

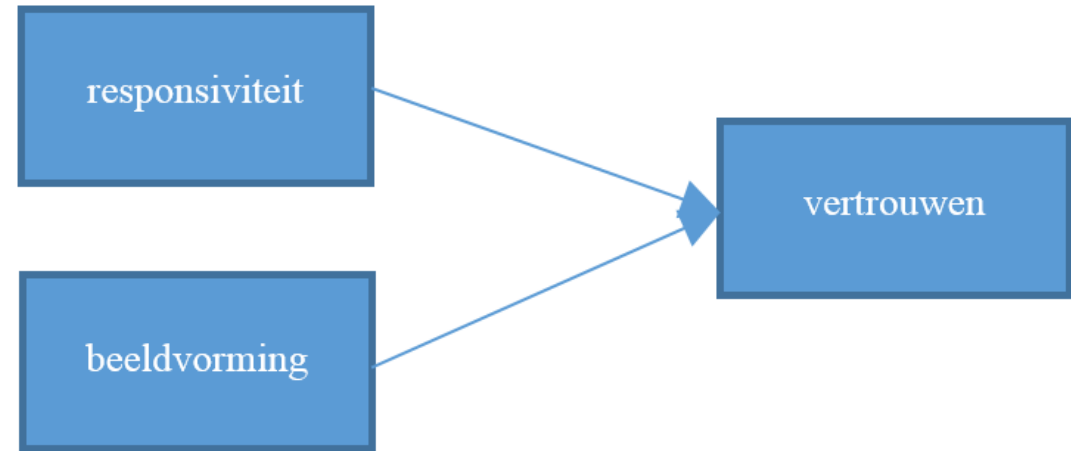

Mayer, Davis en Schoorman (1995)

Wat voorspelt vertrouwen?

- Dat zijn maar twee factoren:
  - Responsiviteit
  - Beeldvorming

Wat is Responsiviteit en wat is Beeldvorming?

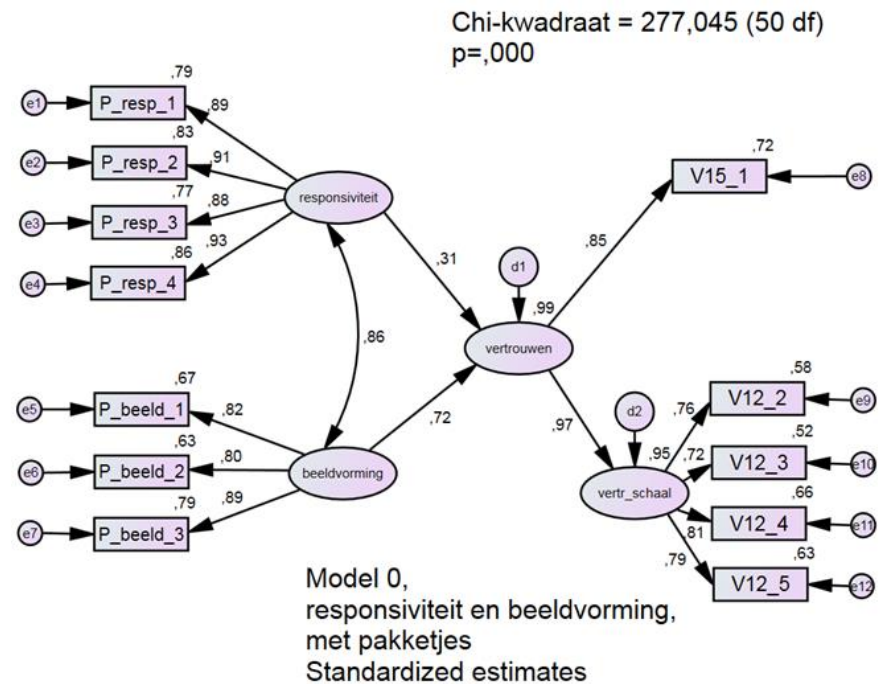
- *Responsiviteit*: een gemeente die luistert naar inwoners en vervolgens daarnaar handelt
- *Beeldvorming*: reputatie van bestuurlijke competentie

(of: de perceptie van een op een kundige en democratische wijze bestuurde gemeente, mogelijk vooral berustend op reputatie)

Modelanalyses

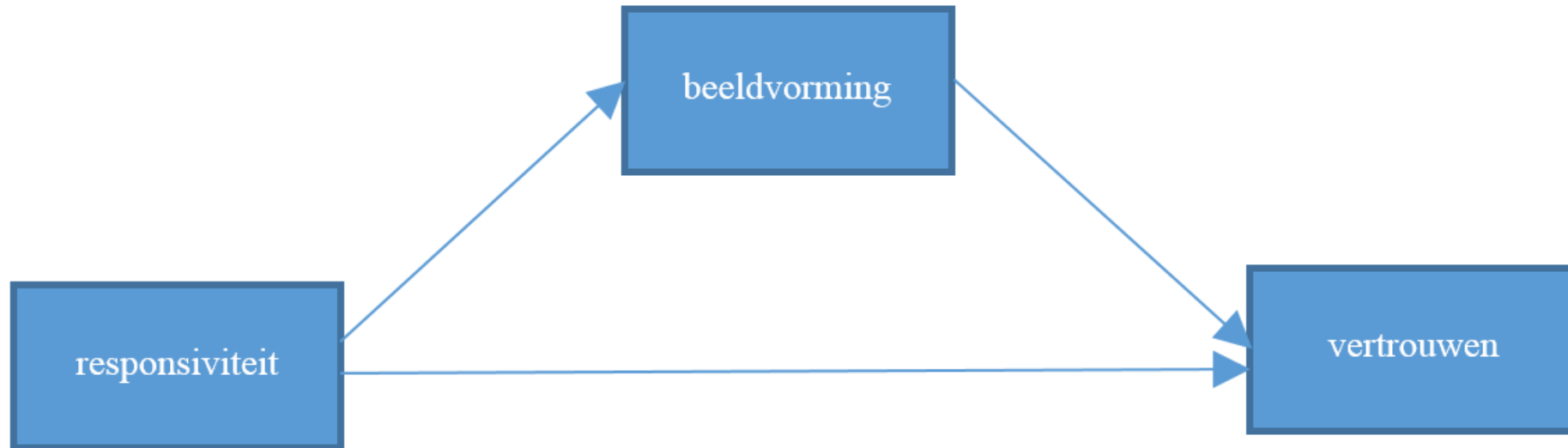
- Bijna alle getoetste modellen passen bij de data
- Voorkeur voor het meest eenvoudige model
- En dat is:
Responsiviteit en beeldvorming
leiden tot vertrouwen

Alternatief model

- Responsiviteit leidt tot vertrouwen, rechtstreeks en via beeldvorming

Conclusies: factoren

- Verrassend wat er géén invloed op vertrouwen blijkt te hebben
- Dus: bevolkingssamenstelling maakt niet uit, het ligt aan wat anders
- Ook integriteit heeft geen zelfstandige invloed
- Een bestuurlijk competente gemeente is per definitie integer
- Slechts twee factoren nodig

Conclusies: meten en analyseren

- Vertrouwen meten met één vraag
- Structural Equation Modeling (SEM) is geen ideale analysetechniek
- Vervolg onderzoek in de vorm van experimenten

Praktische toepasbaarheid

- Minder vertrouwen ligt niet aan de inwoners, dus de gemeente is aanzet
- Responsiviteit verbeteren, door meer aandacht voor de relatie inwoners-bestuur
- Reputatiemanagement toepassen, om de beeldvorming bij te sturen

Vertrouwen in de lokale overheid

Een methodologische zoektocht naar factoren
die het vertrouwen in de gemeente verklaren

Jannes Blokstra

